

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Kateřiny Mrázové, Ph.D., v právní věci žalobců: **a) I. P., b) J. S.**, bytem B. 61, PSČ ..., oba zastoupeni JUDr. Karlem Maláskou, advokátem se sídlem Tišnov, Hornická 901, proti žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Brně**, se sídlem Brno, Moravské nám. 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 9. 2012, sp. zn. ZKI-O-82/427/2012-8,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobci **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podáními ze dne 1. a 7. 6. 2009 se žalobci obrátili na Katastrální úřad pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Brno-venkov (dále jen „katastrální úřad“), a domáhali se narovnání vlastnických vztahů k pozemkům parc. č. 2131, 2132, 2133, 2134 a 2135 v katastrálním území Březina u Tišnova (vzhledem k tomu, že všechny pozemky, o nichž bude dále pojednáno, se nachází v tomtéž katastrálním území, soud již nebude v dalším textu katastrální území uvádět), které byly podle nich zmenšeny o 142 m² v jejich neprospěch.

V případě převedení pozemků parc. č. 476, 2137 a 2138 obcí Březina na L. T. a M. H., šlo o pozemky ve vlastnictví žalobců.

[2] Katastrální úřad opravu údajů v katastru nemovitostí podle návrhu žalobců neprovedl, což jim sdělil oznámením ze dne 29. 7. 2009, č. j. OR-576/2009-703. Proti tomuto oznámení podali žalobci dne 31. 8. 2009 nesouhlas.

[3] Katastrální úřad následně rozhodl dne 29. 9. 2009, č. j. OR-576/2009-703/8, tak, že výrokem 1. nevyhověl nesouhlasu žalobců s neprovedenou opravou údajů. Výrokem 2. rozhodl o evidenci parcely č. 2131 (s výměrou 101 m²), parcely č. 2132 (107 m²), parcely č. 2133 (132 m²), parcely č. 2134 (456 m²) a parcely č. 2135 (392 m²). Výrokem 3. rozhodl o evidenci vlastnického práva pro L. T. k pozemkům parc. č. 476 (19 m²) a parc. č. 2138 (102 m²), výrokem 4. pak o evidenci vlastnického práva pro M. H. k pozemku parc. č. 2137 o výměře 5m².

[4] Proti tomuto rozhodnutí podali žalobci odvolání. Na jeho základě žalovaný rozhodnutím ze dne 10. 12. 2009, sp. zn. ZKI-O-165/698/2009, formulačně změnil výrok 1. rozhodnutí katastrálního úřadu (aniž by se ovšem dotkl jeho věcné podstaty), výroky 2. až 4. napadeného rozhodnutí pak potvrdil a v tomto rozsahu odvolání zamítl.

[5] Žalobu, již žalobci brojili proti rozhodnutí žalovaného, Krajský soud v Brně zamítl rozsudkem ze dne 30. 11. 2011, č. j. 29 A 13/2010-67.

[6] Tento rozsudek ovšem, stejně jako rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 12. 2009, ke kasační stížnosti žalobců zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 26. 7. 2012, č. j. 2 As 8/2012-74, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný tedy o odvolání žalobců rozhodoval znovu. Rozhodnutím ze dne 10. 9. 2012, sp. zn. ZKI-O-82/427/2012-8, potvrdil výrok 1. rozhodnutí katastrálního úřadu ze dne 29. 9. 2009, naopak výroky 2. až 4. téhož rozhodnutí zrušil. V odůvodnění žalovaný zejména uvedl, že katastrální úřad ve výroku 1. uvedl řešení otázky, která je předmětem řízení. Úřad rozhodoval o nesouhlasu žalobců s neprovedením opravy chyby. Výrok 1. je tak dostatečně určitý. Nedůvodnou byla též námitka o nesprávné jazykové formulaci tohoto výroku.

[8] Dále žalovaný uvedl, že z přehledných tabulek a nákresu s výpočty je patrné, že délky hranic v současném zobrazovacím systému katastrální mapy a délky hranic vypočtené z mapy dřívější pozemkové evidence, jsou v mezních odchylkách stanovených katastrální vyhláškou č. 26/2007 Sb., a že zmenšení výměr ještě nezakládá změny hranic pozemků. Žalovaný správnost výpočtů katastrálního úřadu přezkoušel a potvrdil jejich správnost. Zákresy dotčených parcel v platné katastrální mapě tudíž nejsou zatíženy chybami ve smyslu § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

[9] Žalovaný vyhotovil srovnávací sestavení parcel a jejich výměr, uvedl skutečné rozdíly ve výměrách parcel a připojil přípustné mezní odchylky. Po provedené kontrole původních výměr parcel dospěl k závěru, že u těch parcel, kde při obnově katastrálního operátu došlo ke snížení výměr, stalo se tak proto, že plošný obsah původních parcel neodpovídal

geometrickému určení v mapě pozemkového katastru. Údaje o výměrách parcel uváděné v dřívějších listinách tak jsou zatíženy nepřesnostmi. Podle § 27 písm. g) katastrálního zákona je přitom výměra parcely evidována s přesností danou metodami, kterými byla zjištěna; jejím zpřesněním nejsou dotčeny právní vztahy k pozemku. Žádnou měřenou veličinu nelze změřit absolutně přesně, vždy je zatížena nevyhnutelnými měřickými chybami. Proto se dle § 8 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona v případě nepřekročení mezní odchylky nejedná o chybu v katastru.

[10] Z porovnání výměr parcel pro celé vlastnictví žalobců žalovaný shledal, že celková výměra pozemků v platném katastrálním operátu po digitalizaci v roce 1999 se zvýšila o 128 m² oproti celkovým výměrám uvedeným v bývalém pozemkovém katastru a v geometrickém plánu ze dne 17. 10. 1962. Ani z tohoto ryze technického hlediska tak nelze vyhovět žalobcům v tom, aby se v katastrálním operátu zrušily pozemky parc. č. 476, 2137 a 2138, a o jejich výměru se opravila výměra u pozemků parc. č. 2131, 2132, 2133, 2134 a 2135 na stav podle dřívějších nabývacích listin. Nové výměry parcel (určené při obnově katastrálního operátu přepracováním v roce 1999) přesně odpovídají údajům geometrického určení.

[11] Žalovaný však zjistil překročení mezní odchylky mezi výměrami parcel č. 983 a 984 a výměrami parcel č. 2132, 2133 a 2136. Příčina tkví ve změně průběhu hranice mezi parcelou č. 488 a parcelami č. 2131, 2132 a 2133 po obnově novým mapováním v roce 1989 vzhledem k hranici zobrazené v geometrickém plánu z roku 1962. Při obnově operátu v roce 1999 katastrální úřad vyznačil nové výměry parcel. Rozšíření pozemku parc. č. 488 na úkor pozemků parc. č. 2131, 2132 a 2133 dokládá příčinu překročení mezní odchylky v určení výměr. Vysvětluje též snížení výměr, které namítali žalobci. Snížení výměr u parcel č. 2131, 2132 a 2133 je však vykompenzováno zvýšením výměry parcely č. 488 evidované pro tytéž vlastníky. U dalších parcel evidovaných pro tytéž vlastníky došlo ke zvýšení celkové výměry celého vlastnického tělesa o 128 m². Velikost výměry parcely je údaj odvozený z obrazu pozemku v zobrazovací rovině (mapě) a jako takový není závazným údajem pro právní vztahy týkající se nemovitostí vedených v katastru. Závazné jsou pouze údaje uvedené v § 20 katastrálního zákona.

[12] Žalovaný posléze přisvědčil námitce žalobců, že katastrální úřad nerozhodl do 30 dnů ve smyslu § 8 odst. 3 katastrálního zákona. Dále uvedl, že v případě opravy chyby dle § 8 odst. 4 katastrálního zákona se nejedná o rozhodnutí ve smyslu správního řádu.

[13] Dále se žalovaný zabýval námitkou týkající se otázky opravy chyby v katastru nemovitostí způsobené zřejmým omylem při obnově katastru podle § 8 odst. 1 katastrálního zákona. Podle žalobců měl katastrální úřad nesprávně v katastru evidovat pozemky parc. č. 476, 2137 a 2138; tyto měly být sloučeny v pozemcích parc. č. 2131, 2132, 2133, 2134 a 2135. Žalovaný poukázal na soudní výklad pojmu „zřejmý omyl“. Uvedl, že vlastnické právo k pozemkům parc. č. 476, 2137 a 2138 bylo pro vlastníky L. T. a M. H. v katastru zapsáno podle kupní smlouvy ze dne 12. 11. 2008, vložené do katastru pod č.j. V-15171/2008-703, s právními účinky vkladu ke dni 14. 11. 2008. Nelze proto uvažovat o chybě způsobené zřejmým omylem při vedení či obnově katastru nemovitostí. Tento omyl nebyl způsoben zřejmým omylem pracovníka katastrálního úřadu při vedení nebo obnově katastrálního operátu.

[14] Předně je vycházet z toho, že jak plyne z § 8 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 5 odst. 7 katastrálního zákona, oprava chyby v katastru nemovitostí nemůže zakládat, měnit či rušit vlastnická a jiná věcná práva k nemovitostem. Provedením opravy zápisu se tedy skutečný právní vztah k nemovitosti nemění, ten lze změnit jen na základě příslušné listiny. Omyl též musí být zřejmý. Úřad tak nemůže přistoupit k opravě chyby, která je nejasná nebo sporná. Žalovaný odkázal též na § 52 odst. 3 katastrální vyhlášky. Ze spisu přitom zjistil, že věc je sporná – požadovanou opravu odmítal jak dřívější vlastník (obec Březina), tak vlastníci nynější. Tyto důvody nepřipustnosti opravy chyby katastrální úřad v odůvodnění rozhodnutí uvedl a žalovaný v rámci odvolacího řízení pouze podrobněji rozšířil jejich výklad.

[15] Žalovaný se dále ztotožnil se závěrem katastrálního úřadu, že ve věci nebylo možné přihlédnout ke geometrickému (polohovému) plánu ze dne 10. 9. 1962, č. 103-10/203T-920/62, neboť v něm nejsou vůbec obsaženy údaje o geometrickém a polohovém určení (měřické údaje) vztahující se k hranicím mezi pozemky parc. č. 476, 2137 a 2138 na straně jedné a pozemky parc. č. 2131, 2132, 2133, 2134 a 2135 na straně druhé. Tato hranice ani nebyla předmětem změny dokladované tímto plánem. Tedy ani logicky nebylo možné využít údaje z plánu o něčem, co v něm není uvedeno.

[16] K další námitce žalovaný konstatoval, že katastrální úřad v rozhodnutí netvrdil, že by pozemky parc. č. 476, 2137 a 2138 byly při digitalizaci v katastrální mapě vytvořeny podle plánu z roku 1948. Nebylo to ani možné, neboť budovy a pozemky pod nimi (parc. č. 476 a 2136) v době vyhotovení plánu v roce 1948 vůbec neexistovaly. Hranice mezi pozemky parc. č. 476, 2137 a 2138 na straně jedné a pozemky parc. č. 2131, 2132, 2133, 2134 a 2135 na straně druhé byla v roce 1999 do katastrální mapy převzata z mapy bývalého pozemkového katastru v souladu s § 29 odst. 3 katastrálního zákona a § 57 odst. 3 vyhlášky č. 190/1996 Sb., platné v době doplnění parcel zjednodušené evidence do katastru. Plán z roku 1948 nebylo možné použít též proto, že v něm nejsou vůbec obsaženy měřické údaje vztahující se k předmětné hranici.

[17] Nedůvodným žalovaný shledal též tvrzení žalobců, že vlastnické právo obce Březina nebylo osvědčeno žádnou listinou. Nabývací tituly pro obec Březina byly popsány jak v oznámení, tak v rozhodnutí katastrálního úřadu. Tyto byly doloženy též v řízení č. j. V-15171/2008-703 při vkladu kupní smlouvy ohledně pozemků parc. č. 476, 2137 a 2138. Z katastrálního operátu plyne, že obec Březina nabyla vlastnické právo k pozemkům ze zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ke dni jeho vyhlášení dne 24. 5. 1991. Vznik práva ze zákona byl do katastru zapsán podle návrhu obce Březina ze dne 7. 4. 1992 a podle potvrzení Okresního úřadu Brno-venkov ze dne 13. 5. 1992.

[18] K další námitce pak žalovaný uvedl, že pozemky parc. č. 476, 2137 a 2138 vznikly nepochybně z pozemku parc. č. 1529 podle pozemkového katastru. Neprovedený geometrický plán z roku 1948 označil částici pozemku parc. č. 1529, na které jsou nyní zakresleny parcely č. 476, 2137 a 2138, samostatným parcelním číslem 1529/5. Tento plán dosvědčuje, že již nejpozději v roce 1948 byl průběh cesty v terénu změněn, avšak bez následného majetkoprávního vypořádání a bez příslušného zápisu v pozemkové evidenci. Považují-li žalobci v této souvislosti katastrální operát za chybný, nejedná se o chybu ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona. Pokud je obsah katastru v souladu s listinami předloženými

k zápisu, a to v tomto případě je, avšak je v rozporu se skutečným stavem v terénu, nejedná se o chybu v katastru nemovitostí.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[19] Ve včas podané žalobě žalobci v první řadě namítli, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s jejich námitkou ohledně vady výroku 1. rozhodnutí katastrálního úřadu. V řízení bylo rozhodováno o opravě chyby v evidenci katastru nemovitostí, nikoli o nesouhlasu žalobců s neprovedením opravy.

[20] Žalovaný se nezabýval ani námitkou, že výroky č. 2, 3 a 4 rozhodnutí katastrálního úřadu nebyly výsledkem provedeného řízení a dokazování. Došlo tak k porušení § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

[21] Žalovaný se dále ztotožnil s námitkou ohledně vady oznámení o neprovedení opravy, nicméně tuto neshledal zásadní. Tím však pochybil. Katastrální úřad pouze uvedl, že opravu neprovedl, měl však uvést, že ji neprovedl, protože se nejedná o chybu.

[22] Vadně žalovaný posoudil též námitku, že oznámení o neprovedení opravy nesplňuje náležitosti rozhodnutí. V tomto případě nelze aplikovat § 154 správní řádu, neboť tento se nevztahuje na „oznámení“. Předmětné oznámení je navíc zvláštní formou rozhodnutí, jak plyne z § 8 odst. 4 katastrálního zákona. Oznámení v dané věci obsahuje pouze kusé a nepřezkoumatelné odůvodnění.

[23] Ani žalovaný se pak nevypořádal s námitkou, že se žalobci podaným návrhem domáhali opravy chyby v katastru nemovitostí, která vznikla zřejmým omylem při vedení a obnově katastru. Katastrální úřad tak nesprávně evidoval pozemky parc. č. 476, 2137 a 2138. Před provedením digitalizace a přečíslování parcel byly evidovány jiné výměry a pozemky parc. č. 476, 2137 a 2138 evidovány nebyly. Z posouzení původních a nových parcel a jejich výměr je zřejmé, že rozdíl činí 228 m².

[24] Správní orgány nepřihlédly k doloženému geometrickému plánu z roku 1962, který evidoval stav ke dni 10. 9. 1962. Tvzení, že se netýkal dotčených pozemků, zjevně není pravdivé. Je z něj zcela zřejmá výměra a hranice pozemků parc. č. 2131, 2132, 2133, 2134. tento plán navíc obsahuje potvrzený souhlas s novým označením parcel a jejich dílců ze dne 17. 10. 1962.

[25] Z cesty, dříve evidované jako pozemek parc. č. 1529 patřící obci Březina, která je úzká, polní a sousedící s pozemky účastníků řízení, nemohly pozemky parc. č. 476, 2137 a 2138 při obnově operátu v roce 1999 vzniknout, a to podle neprovedeného geometrického plánu z roku 1948. Navíc vlastnictví obce Březina k pozemku parc. č. 1529 nebylo osvědčeno žádnou listinou. K doplnění evidence bez opory v listinách tak došlo chybou katastrálního úřadu. Pod pojem zřejmý omyl spadá i situace, kdy dojde k zápisu údajů neobsažených v podkladové listině nebo k provedení zápisu bez listiny.

[26] Rozhodováním v řízení o opravě chyb v katastrálním operátu se řeší pouze otázka, kdo bude evidován jako vlastník určitých nemovitostí v katastru. Takové rozhodnutí nemá hmotněprávní, nýbrž jen evidenční účinky.

[27] Vzhledem k tomu, že k chybě došlo v roce 1999, nelze chybu zhojit tím, že v roce 2008 došlo k uzavření kupních smluv, neboť tyto vycházely z chybných údajů v katastru nemovitostí. V roce 1999 obci Březina nesvědčilo vlastnické právo k předmětným pozemkům, k jeho evidenci došlo pouze zřejmou chybou. Vlastnické právo ostatně obci nesvědčilo ani v minulosti.

[28] Katastrální úřad tak měl provést opravu chyby v evidenci katastru nemovitostí vzniklé tím, že došlo k zápisu provedenému bez listiny.

[29] Katastrální úřad odkazoval na geometrický plán z roku 1948. K tomuto plánu však nelze přihlížet, neboť tento nebyl právně proveden, protože k němu nebylo připojeno usnesení knihovního soudu.

[30] Pozemky chybně v roce 1999 evidované a očíslované 476, 2137 a 2138 jsou prokazatelně součástí pozemků parc. č. 2131, 2132, 2133, 2134 a 2135, a bez příslušného podkladu (listiny) nelze dospět k jiným závěrům. Žalobci neřeší otázku vlastnických práv k pozemkům, ale domáhají se opravy zcela zřejmé chyby v evidenci katastru nemovitostí. Stav, který je nyní evidován, nemá oporu ani v mapových podkladech, ani v listinách.

[31] Z uvedených důvodů žalobci navrhli, aby soud rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí katastrálního úřadu, zrušil.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

[32] Ve vyjádření k žalobě žalovaný především odkázal na odůvodnění napadených rozhodnutí a setrval na své předchozí argumentaci. Navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci soudem

[33] Soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též s. ř. s.), bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí katastrálního úřadu včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**. Při přezkoumání rozhodnutí soud dle § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

[34] Žalobci namítli, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s jejich námitkou ohledně vady výroku 1. rozhodnutí katastrálního úřadu. V řízení bylo rozhodováno o opravě chyby v evidenci katastru nemovitostí, nikoli o nesouhlasu žalobců s neprovedením opravy.

[35] K tomuto žalobnímu bodu nutno v první řadě uvést, že žalovaný se s předmětnou odvolací námitkou vypořádal dostatečným způsobem, a to ve třetím odstavci na straně 4

odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. S hodnocením žalovaného se zdejší soud ztotožnil.

[36] Jak vyplynulo ze správního spisu, žalobci se obrátili na katastrální úřad podáním ze dne 1. 6. 2009, v němž poukázali na nesrovnalosti ve výměrách pozemků parc. č. 2131, 2132, 2133, 2134 a 2135. Ve vztahu k parcele č. 2134 poukázali na skutečnost, že její součástí jsou parcely č. 476 a 477, přičemž u parcely č. 476 je evidováno vlastnictví obce Březina a na parcele stojí chata vlastníka L. T. Žádostí se domáhali výslovně „nápravy chyb“ ve výměrách parcel. Katastrální úřad žalobcům zaslal oznámení (ze dne 29. 7. 2009, č. j. OR-576/2009-703) podle § 8 odst. 4 katastrálního zákona o tom, že opravu údajů katastru nemovitostí na základě jejich žádosti neprovedl. V oznámení uvedl, že výměry pozemků nejsou závazným údajem katastru nemovitostí a dané výměry jsou v něm uvedeny od obnovy katastrálního operátu v r. 1999. K parcelám č. 476 a 2138 konstatoval, že jsou evidovány jako vlastnictví L. T. Podle § 8 odst. 5 katastrálního zákona pak žalobce poučil o tom, že do 30 dnů mohou sdělit, že s neprovedením opravy nesouhlasí a poté bude vydáno rozhodnutí. Žalobci následně sdělili nesouhlas s neprovedením opravy údajů katastru, vytkli formulaci výroku oznámení, setrvali na názoru o nezbytnosti oprav, přičemž se výslovně domáhali rozhodnutí o jiné výměře pozemků parc. č. 2131, 2132, 2133, 2134 a 2135 a dále se domáhali zrušení evidence pozemků parc. č. 476, 2137 a 2138.

[37] Katastrální úřad poté vydal rozhodnutí ze dne 29. 9. 2009, č. j. OR-576/2009-703/8. Výroková část tohoto rozhodnutí, v níž katastrální úřad mimo jiné uvedl, že „rozhodl ve věci sp. zn. OR-576/2009-703 o opravě chybného údaje katastru nemovitostí v katastrálním území Březina u Tišnova podle ustanovení § 8 odst. 5 zákona č. 344/1992 Sb.“, obsahuje též výrok 1.: „Nesouhlasu JUDr. Karla Malásky, advokáta, v zastoupení I. P. a J. S. s neprovedenou opravou chyb v katastrálním území Březina u Tišnova se nevyhovuje.“

[38] Předmět řízení je vymezen obsahem žádosti či návrhu účastníků či oznámením o zahájení řízení (§ 45 odst. 1, § 46 odst. 1 správního řádu). Náležitostí výrokové části správního rozhodnutí je pak dle § 68 odst. 2 správního řádu i uvedení řešení otázky, která je předmětem řízení.

[39] Ustanovení § 8 katastrálního zákona upravuje institut opravy chyb v katastrálním operátu, přičemž opravy lze provést jak na návrh, tak i bez něho. V případě neprovedení opravy k návrhu, protože se nejedná o chybu, musí být toto navrhovateli sděleno, přičemž podle odstavce 5 téhož paragrafu musí být poučen o tom, že do 30 dnů může sdělit, že nesouhlasí s tím, že se nejedná o chybu. V daném případě bylo poučení v oznámení katastrálního úřadu nepřesné, nicméně nijak stěžovatele nezkrátilo v jejich právech. Sdělení nesouhlasu pak má za následek, že katastrální úřad vydá rozhodnutí ve věci.

[40] Může se jevit sporným, zda v případě uplatněného nesouhlasu je předmětem řízení tento nesouhlas nebo původní návrh na opravu chyb. Správní řízení je zahajováno na návrh nebo z moci úřední. V daném případě je podáním, v jehož důsledku je správní orgán povinen vydat rozhodnutí „ve věci“ právě sdělený nesouhlas s oznámením. Tento nesouhlas je předmětem správního řízení, přičemž jej ovšem nelze oddělit od návrhu na opravu chyb, který je jeho podstatou. Byť formulace poučení podle § 8 odst. 5 katastrálního zákona nasvědčuje závěru, že „věcí“ je původní návrh na opravu chyb, nelze tuto spjatost s nesouhlasem pominout.

Rozhodnutí pak je sice fakticky rozhodnutím o opravě, ovšem nelze vyloučit, že je formulačně obsaženo v rozhodnutí o nesouhlasu. Podle výsledku správního řízení se formulace výroku může lišit. Byl-li by nesouhlas s neprovedením opravy důvodný, pak předmětem výroku musí být i konkretizace provedené opravy. Vyslovení nedůvodnosti nesouhlasu pak v sobě ovšem obsahuje i závěr, že se oprava neprovede. Nestanoví-li zákon výslovně znění negativního výroku, může znít jakkoli, pokud je z něho zřejmý závěr o tom, že návrhu nebude vyhověno. Žalobcům tak lze přisvědčit v názoru, že se výrok měl vypořádat s návrhem na opravu, jen do té míry, že výrok by tak byl přesnější. Pokud zákon výslovně nestanoví znění negativního výroku, či pokud není z jeho znění přímo odvoditelný, není podstatné, jaké formulace správní orgán užije, pokud je z výroku patrné, co bylo předmětem řízení a jak o něm bylo rozhodnuto. V daném případě o závěru katastrálního úřadu není pochyb; jak z výrokové části, tak z důvodů rozhodnutí je zřejmé, že v řízení byla posuzována důvodnost návrhu na provedení opravy v katastrálním operátu.

[41] Žalobci dále v žalobě tvrdili, že se žalovaný nezabýval ani námitkou, že výroky č. 2, 3 a 4 rozhodnutí katastrálního úřadu nebyly výsledkem provedení řízení a dokazování. Tento žalobní bod je ovšem zcela bezpředmětný, neboť žalovaný, vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, předmětné výroky rozhodnutí katastrálního úřadu zrušil. Nebylo tedy třeba, aby se ve vztahu k nim zabýval odvolacími námitkami.

[42] Žalobci dále vytýkali žalovanému, že neshledal zásadní namítanou vadu oznámení o neprovedení opravy, neboť katastrální úřad měl uvést, že opravu neprovedl, protože se nejedná o chybu. Zdejší soud se však s přístupem žalovaného ztotožnil, neboť se jednalo o pouhé drobné formální pochybení, které nemohlo mít vliv na posouzení věci samé. Jak plyne z § 8 odst. 4 katastrálního zákona, oznámení o provedené opravě nebo o tom, že *opravu na návrh neprovedl, protože se nejedná o chybu*, doručí katastrální úřad vlastníkovi a jinému oprávněnému. Katastrální úřad v daném případě v kvazivýrokové části oznámení ze dne 29. 7. 2009 skutečně výslovně uvedl toliko, že „*neprovedl opravu údajů katastru nemovitostí na základě návrhu*“, nicméně informace o tom, že údaje v katastru neshledal chybnými, se žalobcům dostalo z části oznámení označené jako „*Odůvodnění*“. Navíc, jak uvedeno již výše, pro žalobce coby navrhovatele bylo podstatné zejména to, zda katastrální úřad provedl či neprovedl požadovanou opravu. V návaznosti na toto sdělení žalobci podali „nesouhlas“ ve smyslu § 8 odst. 5 katastrálního zákona a o něm (ve spojení s návrhem na provedení opravy) následně katastrální úřad rozhodl. O zkrácení práv žalobců na jakýchkoli právech tak nelze hovořit.

[43] V této souvislosti se soud ztotožnil též se závěrem žalovaného, že v případě oznámení dle § 8 odst. 4 katastrálního zákona se nejedná o rozhodnutí, ale o tzv. jiný správní úkon ve smyslu § 154 a násl. správního řádu. Pro podřazení „oznámení“ dle § 8 odst. 4 katastrálního zákona pod úkony dle části čtvrté správního řádu je přitom rozhodná povaha tohoto úkonu správního orgánu, nikoli jeho označení. Podstatou institutu upraveného v § 8 katastrálního zákona je samotná oprava chyb v katastrálním operátu coby faktický správní úkon, kterému nepředchází zákonem formalizovaný postup. Z toho je zřejmé, že pouhé oznámení o provedení či neprovedení této opravy není rozhodnutím ve smyslu části druhé správního řádu a nemusí tak splňovat jeho náležitosti. Lze dodat, že k zahájení správního řízení dochází až poté, co katastrální úřad obdrží nesouhlas oprávněné osoby s provedením či neprovedením opravy (k uvedeným závěrům viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9.

2010, č. j. 3 As 11/2010-259; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). I vzhledem k uvedenému je tudíž možno „odůvodnění“ oznámení katastrálního úřadu ze dne 29. 7. 2009 považovat za zcela dostačující.

[44] Další žalobní body se již týkaly věci samé. Zde soud považuje za nezbytné předně se zabývat právní úpravou a poukázat též na její soudní výklad.

[45] Postupem podle § 8 odst. 1 katastrálního zákona lze opravit chybné údaje katastru, které vznikly a) zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, či b) nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím předpisem.

[46] Podle odstavce 2 tohoto paragrafu opraví katastrální úřad také chybné údaje katastru, které vznikly nesprávnostmi v listinách, podle nichž byly zapsány, ovšem pouze na základě opravy listiny provedené tím, kdo listinu vyhotovil nebo kdo je oprávněn opravu listiny provést.

[47] Z uvedeného je zřejmé, že účelem postupu podle § 8 katastrálního zákona je oprava zjevných omylů a nesprávností, ke kterým může dojít ve třech typových případech:

- a) zřejmým omylem při vedení a obnově katastru (k pojmu „zřejmý omyl“ srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007-103, publ. pod č. 2098/2010 Sb. NSS),
- b) nepřesností zaměření či zobrazení v katastrální mapě, resp. nesprávným výpočtem výměry parcel, nebo
- c) jako důsledek nesprávností v listinách, podle kterých byly údaje zapsány – v tomto posledním případě vyžaduje zákon jako předpoklad opravy předložení opravné listiny, vystavené oprávněnou osobou.

[48] Ve všech případech je pak samozřejmou podmínkou, že jde o omyly či nesprávnosti, které jsou zřejmé, tj. takové, o kterých nemůže být jakýchkoli pochybností, či sporů. Skutečnost, že opravou nelze zakládat, měnit či rušit vlastnická či jiná práva k nemovitostem, pak explicitně vyplývá z § 5 odst. 7 katastrálního zákona.

[49] Právě takové změny, či konkrétněji řečeno zrušení vlastnického práva L. T. a M. H., se žalobci svým návrhem *de facto* domáhali.

[50] Otázkou opravy chyby katastru se zabýval i Nejvyšší správní soud, a to např. v rozsudku ze dne 13. 3. 2013, č. j. 7 As 187/2012-31, v němž k důvodům opravy podle citovaného ustanovení uvedl: „*Je potřeba zdůraznit, že omyl ve smyslu ust. § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona musí být zřejmý, tj. jednoznačně seznatelný. Postupem podle ust. § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona nelze napravit jakýkoliv nesoulad mezi evidovanými údaji a skutečností. Pokud subjekt namítá existenci chyby, která je nejasná nebo sporná, může se ochrany svých práv domoci především u civilních soudů, například cestou žaloby na určení existence jím tvrzeného práva [§ 80 písm. c) o. s. ř.]. Závěr o tom, že tvrzená chyba v údajích evidovaných v katastru nemovitostí není zřejmým omylem, tedy sám o sobě nemůže být považován za odmítnutí spravedlnosti. Subjekt dotčený touto chybou má vždy otevřenou cestu,*

jak se u soudu domoci věcného přezkumu toho, zda mu dané právo svědčí či nikoliv. Je přitom na něm, aby správně vyhodnotil, pro který procesní postup jsou splněny zákonné podmínky.“ Dále v rozsudku ze dne 24. 4. 2013, č. j. 7 As 131/2012-32, Nejvyšší správní soud vyslovil, že „[ř]ízení o opravě chyb v katastrálním operátu slouží k uvedení údajů katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin. Opravou má být pouze dosaženo souladu mezi evidovanými a skutečnými údaji. Katastrální úřad tak posuzuje toliko soulad zakreslení hranice v katastrální mapě s podklady, které má k dispozici, a za stav katastru a v něm uvedené údaje odpovídá.“

[51] Katastrální úřad je tedy oprávněn (a povinen) opravit pouze takové údaje katastru, které jsou chybné v důsledku zřejmého omylu. To znamená, že musí existovat rozpor mezi údaji katastru a listinami založenými ve sbírce listin. Zápis v katastru je podmíněn jednak existencí listiny, jednak tím, že tato listina má určitý obsah a že z jejího obsahu vyplývá závěr o existenci či neexistenci určitých práv nebo povinností vztahujících se k nemovitosti. Katastrální úřad se sice nevyhne vedle ověření, že určitá listina existuje a splňuje předepsané formální a obsahové náležitosti, také v určité míře i její interpretaci, tedy vyvození, jaká práva nebo povinnosti z listiny vyplývají, ale při opravě chybného údaje katastru však nemůže katastrální úřad vybočit ze své evidenční role a při rozhodování o opravě chybného údaje fakticky nalézat právo, tedy i posuzovat, za jakých podmínek práva vznikají, zanikají, mění se jejich obsah, přecházejí na jiné osoby apod. To přísluší pouze soudům v občanskoprávním řízení. Proto katastrální úřad může v řízení o opravě chyby katastru činit jen základní a jednoduché právní úvahy vycházející z obsahu jím zkoumaných listin a nemůže řešit sporné právní otázky.

[52] V řízení o opravě chyb v katastrálním operátu jde tedy o rozhodování, jehož účelem je zajištění pořádku ve veřejné evidenci a nikoliv o rozhodování, kterým by mohlo být zasahováno do vlastnických práv k nemovitostem. Případným provedením opravy chyby v katastru tedy nelze měnit právní vztahy k nemovitostem, jelikož rozhodnutí v řízení o opravě chyby má pouze evidenční účinky a nemůže zasahovat do soukromoprávních vztahů.

[53] V daném případě žalobci vytýkali žalovanému, že se stejně jako katastrální úřad nevypořádal s jejich námitkou, že se v řízení domáhali opravy chyby v katastru nemovitostí, která vznikla právě zřejmým omylem při vedení a obnově katastru. Před provedením digitalizace a přečíslování parcel byly evidovány jiné výměry a pozemky parc. č. 476, 2137 a 2138 evidovány nebyly. Rozdíl v neprospěch žalobců činí 228 m².

[54] Z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů je zřejmé, že jak katastrální úřad, tak žalovaný, se podrobně zabývaly uvedenou námitkou žalobců, a to jak z hlediska § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona, tak z hlediska písmene b) téhož odstavce.

[55] Katastrální úřad v rozhodnutí odkázal na porovnání geometrického a polohového určení vlastnické hranice pozemků parc. č. 476, 2137 a 2138 v katastrální mapě po doplnění s mapou dřívější evidence bývalého pozemkového katastru (tj. parcelou č. 1529). V obou zobrazeních správní orgán nezjistil rozdíl, který by překračoval mezní odchylku dle katastrální vyhlášky č. 26/2007 Sb., tedy odchylku 1,3 m. Porovnání zobrazení je pak v odůvodnění rozhodnutí náležitě vyznačeno v nákresu a tabulce měření zobrazující rozměry lomových bodů hranic dle mapy pozemkového katastru a katastrální mapy, včetně uvedení rozdílu v metrech. Zákres

v obou evidencích tak lze považovat za totožný. Chybou v katastru nemovitostí by pak byla pouze nepřesnost překračující stanovené mezní odchylky. Odchylka v rozsahu 4,98 m byla zjištěna pouze u hranice pozemku parc. č. 2135, a to ve prospěch žalobců, kdy vlastnická hranice byla označena při místním šetření vlastníky předmětných nemovitostí.

[56] Správnost údajů srovnání výměr parcel provedl rovněž žalovaný. Závěry katastrálního úřadu ohledně srovnání stavu před obnovou a po obnově operátu přezkoumal a shledal je správnými. Snížení výměr u některých parcel bylo způsobeno skutečností, že plošný obsah původních parcel neodpovídal geometrickému určení v mapě pozemkového katastru. Proto jsou dle závěrů žalovaného údaje o výměrách, uváděné v dřívějších listinách předložených pro zápis v evidenci nemovitostí, zatíženy nepřesnostmi. Žalovaný se ztotožnil se závěry správního orgánu prvního stupně, že nebyla překročena mezní odchylka dle katastrální vyhlášky č. 26/2007 Sb.

[57] Žalobci v řízení o opravě chyby v katastru nemovitostí usilovali o začlenění pozemků evidovaných v současnosti pod parc. č. 476, 2137 a 2138 do pozemků v jejich vlastnictví, kdy o výměru těchto pozemků měli být údajně zkráceni. Uvedené pozemky jsou však evidovány v katastru nemovitostí jakožto vlastnictví třetích osob, od žalobců odlišných, jejichž vlastnická práva byla zapsána do katastru nemovitostí na základě kupní smlouvy ze dne 2. 11. 2008. Změnu tohoto stavu, tedy současného zápisu, však nelze v žádném případě provést postupem dle § 8 katastrálního zákona, tedy opravou chyby v katastru, protože o takovou vadu nejde. Správním orgánům, stejně tak jako soudu ve správním soudnictví, nepřísluší posuzovat a rozhodovat otázku samotného základu vlastnického práva. Takový výrok může učinit pouze občanskoprávní soud v civilním řízení v rámci podané určovací žaloby.

[58] Žalobci dále namítali, že ve správním řízení nebylo přihlédnuto ke geometrickému plánu ze dne 10. 9. 1962, který evidoval správný stav, a bylo pouze nesprávně konstatováno, že tento geometrický plán se netýká předmětných pozemků, ačkoliv z tohoto geometrického plánu jsou výměry a hranice předmětných pozemků podle žalobců zcela evidentní.

[59] Uvedenou námitkou se oba správní orgány zabývaly a dospěly ke shodnému a přesvědčivému závěru, že geometrický plán ze dne 10. 9. 1962 byl vyhotoven k zaměření stavební parcely č. 70 a netýkal se určení vlastnické hranice mezi pozemky parc. č. 476, 2137 a 2138 na straně jedné a pozemky žalobců na straně druhé. Žalovaný dále konstatoval, že v předmětném geometrickém plánu nejsou obsaženy údaje o geometrickém a polohovém určení vztahující se k hranicím mezi těmito pozemky, a proto nelze v posuzované věci k plánu přihlížet. S tímto závěrem žalovaného se po seznámení s obsahem předmětného geometrického plánu ztotožnil i zdejší soud. Geometrický plán doložený žalobci skutečně neobsahuje geometrické a polohové určení vztahující se k hranicím mezi spornými pozemky a pozemky ve vlastnictví žalobců.

[60] Žalobci dále namítali, že z cesty, dříve evidované jako pozemek parc. č. 1529 ve vlastnictví obce Březina, která je úzká, polní a sousedící s pozemky žalobců, nemohly při obnově operátu v roce 1999 vzniknout předmětné pozemky parc. č. 476, 2137 a 2138. Vlastnictví obce Březina k pozemku parc. č. 1529 nebylo navíc osvědčeno žádnou listinou. Žalobci též namítali, že nelze přihlížet ke geometrickému plánu zak. 64/48 ze dne 31. 5. 1948, protože tento geometrický plán nebyl právně proveden.

[61] S námitkou nemožnosti vzniku pozemků parc. č. 476, 2137 a 2138 z obecní cesty, dříve evidované jako pozemek parc. č. 1529, se žalovaný v napadeném rozhodnutí výslovně ztotožnil, hranice mezi pozemky však nebyla určena na základě geometrického plánu ze dne 31. 5. 1948, jak se mylně domnívali žalobci, ale byla převzata z mapy bývalého pozemkového katastru. Dle § 29 odst. 3 katastrálního zákona a § 57 odst. 3 vyhlášky č. 190/1996 Sb., nemohl být geometrický plán z roku 1948 vůbec použit, jelikož neobsahoval údaje o geometrickém a polohovém určení vztahující se k hranici mezi spornými pozemky a pozemky ve vlastnictví žalobců. Po zhodnocení obsahu geometrického plánu z roku 1948 se soud ztotožnil se závěry žalovaného ohledně absence geometrického a polohového určení hranice pozemků ve vlastnictví žalobců a pozemků parc. č. 476, 2137 a 2138.

[62] K námitce, že vlastnictví obce Březina nebylo osvědčeno žádnou listinou, je třeba uvést, že vlastnictví obce Březina bylo do katastru nemovitostí zapsáno na základě zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí. Vznik práva ze zákona byl do katastru zapsán podle návrhu obce Březina ze dne 7. 4. 1992 a podle potvrzení Okresního úřadu Brno-venkov ze dne 13. 5. 1992, č. j. Fin 2-55/91-Svo. Vlastnické právo L. T. a M. H. k pozemkům parc. č. 476, 2137 a 2138 pak bylo do katastru nemovitostí zapsáno na základě kupní smlouvy ze dne 12. 11. 2008 vložené do katastru pod č. j. V-15171/2008-703. V případě, že se žalobci domáhali zrušení evidence těchto pozemků v katastru nemovitostí a jejich sloučení s pozemky v jejich vlastnictví, nelze pak z důvodů již shora uvedených tento jejich požadavek řešit cestou opravy chyby v katastru nemovitostí, nýbrž pouze občanskoprávní žalobou ve sporném civilním soudním řízení.

[63] Dle názoru žalobců došlo k evidenci vlastnického práva obce Březina chybou v roce 1999 a tudíž nemohlo dojít na základě kupních smluv v roce 2008 k převodu vlastnictví předmětných pozemků na L. T. a M. H.

[64] I k této námitce je nutno odkázat na výše uvedené. Žalobci zpochybňují nejen vlastnické právo L. T. a M. H., ale též vlastnické právo předchozího vlastníka – obce Březina. Nesouhlas s touto skutečností nelze řešit v řízení o odstranění chyby v katastrálním operátu. Pokud katastr nemovitostí zapsal na základě uzavřených a předložených kupních smluv mezi původně evidovaným vlastníkem a vlastníky současnými jejich vlastnická práva k předmětným pozemkům, je možné zpochybnit toto vlastnictví a nově o něm rozhodnout pouze v občanskoprávním soudním řízení.

[65] S tvrzením žalobců, že v řízení se nesnaží řešit otázku vlastnického práva k pozemkům parc. č. 476, 2137 a 2138, ale jen opravu zřejmé chyby v katastru nemovitostí, se nelze ztotožnit. Z jednotlivých podání žalobců i z obsahu žalobního návrhu vyplývá, že žalobci nesouhlasí s evidencí předmětných pozemků, jakožto vlastnictvím třetích osob, když podle jejich názoru by měly být tyto pozemky evidovány jako součást pozemků v jejich vlastnictví. Předmětem řízení tedy ve skutečnosti není oprava chyby či zjevné nesprávnosti v katastru nemovitostí (jak tvrdí žalobci), kdy na základě předložených listin by bylo vlastnické právo zapsáno nesprávně a v rozporu s obsahem těchto listin, ale fakticky jde o zpochybnění vlastnického práva L. T. a M. H., jakož i předchozího vlastníka obce Březina, k předmětným pozemkům. Otázka vlastnických práv však nemůže být předmětem shora uvedeného správního řízení o opravě chyby v katastrálním operátu. Jak již bylo shora uvedeno, otázku vlastnictví může posoudit jedině občanskoprávní soud na podkladě podané určovací žaloby.

V. Závěr a náklady řízení

[66] Krajský soud v Brně tedy shledal námitky žalobců nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

[67] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci ve věci úspěch neměli (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemají proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 19. prosince 2014

JUDr. Zuzana Bystřická, v. r.
předsedkyně senátu